

nostenským úřadem (§ 55 živn. ř.). Proto není třeba uvažovati o tom, zda jest správným názor rekursního soudu, že nejde o podnik ve smyslu § 341 ex. ř. proto, že koncese nebyla ještě udělena, či opačný právní názor povinného, ani o tom, zda elektrárna v souzeném případě jest podnikem továrním či takovým, který nevyžaduje osobního vedení a proto prý nespadá pod ustanovení § 341 ex. ř.

Čís. 8683.

Koupila-li manželka na dluh věci pro svou potřebu, jest prodatel oprávněn domáhati se zaplacení přímo na ní. Měla-li manželka za to, že zaplatiti koupené věci jest věcí manželovou, bylo na ní, by při uzavření koupě upozornila prodatele na to, že jedná jménem manžela, a měla též vrátiti účet, znějící na ní.

(Rozh. ze dne 2. února 1929, Rv I 822/28.)

Žalobce domáhal se na žalované zaplacení 330 Kč za koupený deštník a 17 Kč za koupenou hůl. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl, maje za to, že zavázaným k zaplacení kupní ceny byl manžel žalované, nikoliv žalovaná sama.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolání uplatňující dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. jest opodstatněno. V souzeném případě jest řešiti jen otázku, zda za objednávku dámského deštníku a hole, již učinila manželka vlastním jménem a jež je nutná k její slušné výživě, ručí výlučně manžel či manželka. Po zákonu jest manželka právě tak jako manžel nebo jiná osoba povinna věci, jež objednala a odebrala, zaplatiti (§§ 1066 a 1047 obč. zák.). Proti zaplacení kupní ceny mohla by se s úspěchem brániti jen, kdyby jednala z příkazu manželova; žalovaná to však netvrdí a neuplatňuje ani, že mlčky byla zmocněna manželem. Ustanovení § 91 obč. zák., na něž se odvolává žalovaná k doličení toho, že měl býti žalován její muž, s kterýmžto názorem ztotožňuje se i odvolací soud, nevylučuje pasivní oprávnění k žalobě, poněvadž upravuje jen právní poměry mezi manželem a manželkou, nikoli však právní poměry mezi manžely a třetími osobami. Podle tohoto zákonného předpisu náleží manželu, by poskytoval manželce podle svého jmění slušnou výživu, k níž patří i oděv. Než i v této příčině platí, že manželka nejedná jako mandátářka mužova, když za hotové nebo na dluh kupuje neb objednává si šatstvo. Dodané věci nepatří manželci a koupě na dluh zavazuje ho jen za předpokladu § 1032 obč. zák. K tomu jest uvážiti, že § 91 obč. zák. opravňuje jen manželku, by naléhala na splnění zákonné povinnosti manželovy, nikoli však třetího, kdož uzavřel s manželkou smlouvu o věcech, jež spadají pod pojem výživy. Třetí (žalobce) může ovšem svůj nárok opřít i o ustanovení § 1042 obč. zák. Tím, že zákon poskytuje třetímu možnost nastupovati podle § 1042 obč.

zák. žalobou proti manželu kupitelky (žalované), neukládaje mu to za povinnost, může třetí (žalobce) uplatnit svůj nárok bezprostředně proti své dlužnici. Důsledkem toho neodůvodňuje okolnost, že manžel žalované odmítl placení, ještě úsudek odvolacího soudu, že žalobce měl jen jeho žalovati. Měla-li žalovaná za to, že placení deštníku náleží mužovi, bylo její povinností, by při uzavření koupě upozornila žalobce na to, že jedná jménem mužovým, a měla účet na ni znějící vrátiti, nechťela-li ho uznati. Nezachovavši se tak, nese důsledky toho sama a odůvodněno jest její pasivní oprávnění. Odporovalo by zajisté poctivému právnímu styku (§§ 863, 914 obč. zák.), kdyby žalovaná odepřela platiti dámský deštník, který, jak nesporno, objednala a koupila sama, vlastním jménem, nikoli pro společnou domácnost, při čemž účet, který nepozastavila, zní jen na ni.

Čís. 8684.

Narřídil-li exekuční soud nový dražební rok, znovu jej vyhlásil a znovu vyzval příslušný berní řád k přihlášce veřejných dávek pod následky § 172, poslední odstavec, ex. ř., stala se tím přihláška berního řádu k dřívějšímu dražebnímu roku bezpředmětnou a jest nová přihláška k novému dražebnímu roku jedině směrodatným podkladem pro rozhodnutí o přihlášených veřejných dávkách.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, R I 31/29.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost přikázal soud prvního stolu eráru na činžovní dani jen 4841 Kč 56 h. Rekursní soud přikázal eráru na činžovní dani dalších 23.074 Kč 67 h a na dani z obohacení 4.275 Kč. Důvody: Československý stát stěžuje si proti rozvrhovému usnesení proto, že mu nebyla přikázána v pořadí přednostním k hotovému zaplacení daň činžovní podle přihlášky ze dne 22. června 1926 27.916 Kč 23 h, nýbrž jen v částce 4841 Kč 56 h. Tato stížnost je důvodna. Berní řád podal tři přihlášky činžovní daně, přihlášku ze dne 21. května 1926 k dražbě ustanovené na 31. května 1926, pak přihlášku ze dne 22. června 1926 k dražbě odložené z moci úřední na den 30. června 1926 a přihlášku ze dne 15. března 1927 k rozvrhovému roku dne 17. března 1927. Stěžovatelkou tvrzené doplňovací přihlášky z 28. května 1926 ve spisech není. Mezi těmito přihláškami není, jak se první soudce mylně domnívá, rozporu, neboť v první přihlášce ze dne 22. května 1926 přihlášena byla činžovní daň podle předpisu let předchozích, kdežto v druhých dvou přihláškách byla v obou shodně přihlášena podle mezitím vyměřených definitivních předpisů. První soud neprávem dále přehlíží, že dražbu ze dne 31. května 1926 z moci úřední přeložil na den 30. června 1926, o čemž účastníky ediktem a vyzváním k přihláškám vyrozuměl, takže již z toho důvodu nutno druhou přihlášku berního řádu ze dne 22. června 1926 učiniti podkladem pro přikázání přihlášené dlužné daně činžovní částkami v ní uvedenými.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.